

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВознавство»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н 3 «Садово-паркове господарство»
Освітньо-професійна програма	«Садово-паркове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Навчально-науковий інститут заочної та дистанційної освіти
Кафедра	Права, професійної та соціально-гуманітарної освіти
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Білак Микола Миколайович, доктор філософії у галузі «Право» ifp@pdatu.edu.ua
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Основна дисципліна
Передумови для вивчення дисципліни	Ефективність засвоєння змісту навчальної дисципліни «Правознавство» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Історія України», «Всесвітня історія», «Історія та культура України», «Політологія», «Філософія», «Соціологія».
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів є прикладами можливої академічної недоброчесності. Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні (лабораторні) заняття курсу. Студенти зобов'язуються інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти повинні дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою курсу «Правознавство» є вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку і функціонування держави і права, розгляд основних понять юриспруденції. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і	

<p>методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>У процесі вивчення дисципліни «Правознавство» у студентів формуються наступні компетентності:</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p>
4. Зміст навчальної дисципліни
Тема 1. Основні закономірності виникнення держави. Типи держави. Поняття функцій держави. Державний механізм.
Тема 2. Поняття права та його ознаки. Функції і принципи права. Загальна характеристика основних галузей права.
Тема 3. Конституційне право як провідна галузь національного права України. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Виборче право та виборча система в Україні.
Тема 4. Основоположні права та свободи людини: реалізація та захист в Україні.
Тема 5. Поняття цивільного права. Цивільні правовідносини.
Тема 6. Поняття трудового права. Трудовий договір.
Тема 7. Екологічне право та законодавство про охорону навколишнього середовища.
Тема 8. Фінансове право України: поняття і предмет правового регулювання.
Тема 9. Адміністративне законодавство.
Тема 10. Кримінальне законодавство.
5. Орієнтовні теми індивідуальних завдань
1. Формування континентальної системи права.
2. Становлення англо-американської системи права.
3. Особливості релігійно-звичаєвої системи права.
4. Правосвідомість і правова культура.
5. Розробка та прийняття Конституції України 1996 року.
6. Конституційно-правове регулювання виборів і референдуму як форм прямого (безпосереднього) народовладдя в Україні.
7. Депутатські групи і фракції у Верховній Раді України.
8. Правовий статус Уповноваженого Верховної ради з прав людини в Україні.
9. Функціонування місцевих органів виконавчої влади в нашому місті.
10. Розробка та прийняття Конституції України 1996 року.
11. Конституційно-правове регулювання виборів і референдуму як форм прямого (безпосереднього) народовладдя в Україні.
12. Депутатські групи і фракції у Верховній Раді України.
13. Правовий статус Уповноваженого Верховної ради з прав людини в Україні.

14. Функціонування місцевих органів виконавчої влади в нашому місті.
15. Авторське право і суміжні права.
16. Спадщина за законом і за заповітом.
17. Договори доручення, комісії, схову.
18. Зобов'язання, що виникають внаслідок заподіяння шкоди.
19. Правовий статус державних службовців.
20. Система органів управління освітою.
21. Провадження в справах про адміністративні правопорушення.
22. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
23. Особливості визначення складу злочину в кримінальному праві.
24. З історії смертної кари в Україні.
25. Міжнародне кримінальне право.
26. Проблема смертної кари в кримінальному законодавстві країн світу.
27. Правове регулювання працевлаштування. Поняття підходящої роботи та порядок її надання.
28. Право працівника на оплату праці та його захист.
29. Соціальне партнерство в Україні: поняття, правова база, сторони та зміст соціально-партнерських угод.
30. Оформлення шлюбного контракту.
31. Застосування законодавства про шлюб та сім'ю України до іноземних громадян та осіб без громадянства.
32. Законодавче регулювання відносин усиновлення в Україні.
33. Припинення опіки та піклування.
34. Право громадян на житло і форми його реалізації.
35. Житлове кредитування.
36. Поняття та зміст договору найму жилого приміщення.
37. Припинення договору найму жилого приміщення.
38. Реформування пенсійного законодавства в Україні.
39. Нарахування пенсій науковим і науково-педагогічним працівникам.
40. Правовий статус громадян, які постраждали від Чорнобильської катастрофи.
41. Податкова політика в Україні.
42. Бюджетна система України.
43. Прибутковий податок з фізичних осіб.
44. Державний бюджет України.
45. Правовий режим природно-заповідного фонду України.
46. Екологічне законодавство в інших країнах світу.
47. Червона книга України.
48. Екологічні проблеми Українських Карпат.
49. Право приватної власності на землю в історії людства.
50. Розвиток земельних правовідносин в Україні.
51. Еволюція земельного законодавства в Україні.
52. Актуальні проблеми розвитку земельного права в Україні.
53. Характеристика прав та обов'язків міліції.
54. Здійснення контролю за діяльністю СБУ.
55. Завдання органів дізнання та їх кримінально-процесуальна діяльність.
56. Професійні права та обов'язки адвоката.
57. Правоохоронна діяльність податкової міліції та її основні напрямки.
58. Органи юстиції в Україні.

6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

ПРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.

ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

<p>ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативнодовідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН 13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН 15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>														
7. Види навчальних занять														
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), семінарські заняття (СЗ) та самостійна робота (СР).														
8. Методи навчання														
Інтегровані методи (словесні, практичні, наочні, дистанційні), які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної мети.														
9. Засоби, форми та критерії оцінювання														
<p>Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стандартизовані тести; - реферати; - презентації результатів виконаних завдань та досліджень; - презентації здобувачів освіти та виступів на наукових заходах; - інші види індивідуальних та групових завдань. 														
Форми контрольних заходів (поточний, семестровий, підсумковий контроль)														
<p>Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах: об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахування індивідуальних можливостей здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.</p> <p style="text-align: center;">ЗАЛІК</p> <p>У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів, якщо форма семестрового контролю – залік/диференційований залік.</p> <p>Наприклад, за ЗМ 1 здобувач може отримати максимальну кількість балів – 44 бали. З них: 36 балів отримано на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (9+9+9+9) та 8 балів за виконання МКР, яка передбачає перевірку засвоєних знань (теми лекційних, семінарських (практичних) занять та самостійна робота) з усіх тем ЗМ1.</p> <p>Примірний розподіл балів, які можуть набрати здобувачі (форма семестрового контролю – залік):</p>														
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							ІЗ	Загальна сума балів	Підсумкова оцінка
Т1	Т2	Т3	Т4	МК1	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	МК2			
9	9	9	9	8	9	-	9	-	9	9	8			
Т1, Т2,... - теми змістових модулів; МК 1, МК 2 – модульні контрольні, ІЗ – індивідуальне завдання (реферат)														

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань на семінарських (практичних) заняттях

Високий рівень 9-8 балів	Здобувач володіє не лише базовими знаннями, а й розуміє взаємозв'язки між різними темами, може аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію. Усі аудиторні завдання виконані бездоганно, без помилок. Здобувач здатен застосовувати знання у нестандартних ситуаціях, знаходити та презентувати власні рішення.
Достатній рівень 7-6 балів	Здобувач демонструє хороше засвоєння матеріалу, але з деякими незначними недоліками. Добре засвоїв основний матеріал, проте його знання можуть бути недостатньо глибокими. Можливі незначні неточності в термінології або формулюваннях. Практичні/лабораторні завдання виконано правильно, але є незначні помилки.
Середній рівень 5-4 бали	На цьому рівні здобувач володіє матеріалом на мінімально достатньому рівні. Його знання є базовими, без глибини. Засвоїв лише основні поняття і факти. Матеріал є фрагментарним, а розуміння – поверховим. Практичні/лабораторні завдання виконані лише частково або з суттєвими помилками. Здобувач відчуває труднощі з практичним застосуванням знань.
Низький рівень 3-1 бали	Здобувач володіє лише окремими елементами матеріалу. Його відповіді є неповними та неточними. Завдання виконані не повністю або не виконані взагалі. Відсутні практичні уміння.
Незадовільний рівень 0 балів	На цьому рівні здобувач не засвоїв матеріал і не виконав жодних вимог освітнього компонента. Відсутність будь-яких знань із дисципліни. Здобувач не може назвати основні поняття чи терміни. Всі завдання, включно з практичними та лабораторними, не виконані.

Критерії оцінювання МКР/СР

Самостійна робота оцінюється під час семінарських (практичних, лабораторних) занять, або під час написання МКР, або виконання індивідуального завдання.

Високий рівень 8-7 балів	Усі завдання виконано якісно, з використанням додаткових джерел та творчим підходом. У роботах присутні власні висновки та аргументована позиція.
Достатній рівень 6-5 балів	Робота виконана в основному правильно, що свідчить про належний рівень засвоєння матеріалу. Окремі неточності не впливають суттєво на загальний результат, однак вимагають подальшого доопрацювання.
Середній рівень 4-3 бали	Робота виконана частково, із запізненням або неточностями. У ній відсутній аналіз, лише констатація фактів.
Низький рівень 2-1 бал	Робота не виконана або формальна.
Незадовільний рівень 0 балів	Робота не виконана взагалі.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю (якщо форма семестрового контролю –

екзамен) або шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (якщо форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою.

Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS представлено у формі таблиці:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Екзамен	Залік	Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
82 – 89	Добре		B	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
75 – 81			C	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
67 – 74	Задовільно		D	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний

				матеріал, виправляти суттєві помилки.
60 – 66			E	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
35 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
1 – 34			F	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Зараховано» та оцінки ECTS «A», «B», «C», «D», «E» проставляються екзаменаторами у відомість обліку успішності та залікову книжку здобувача (індивідуальний навчальний план). Національні оцінки «Незадовільно», «Не зараховано» та оцінки ECTS «FX», «F» заносяться лише у відомість обліку успішності.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комп'ютер з відео-проектором та переносним екраном. 2. Презентаційний мультимедійний матеріал. 4. Тексти лекцій. 5. Роздатковий ілюстративний матеріал. 6. Тестові завдання для проведення поточного контролю. 7. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	<p>https://www.president.gov.ua – Офіційне інтернет-представництво Президента України.</p> <p>https://zakon.rada.gov.ua/laws – Офіційний веб-портал парламенту України.</p> <p>https://www.kmu.gov.ua/ua – Урядовий портал.</p> <p>http://www.ccu.gov.ua – Офіційний веб-портал Конституційного суду України.</p> <p>https://lpd.court.gov.ua/ – База правових позицій Верховного Суду України.</p> <p>https://verdictum.ligazakon.net – Система аналізу судових рішень.</p> <p>https://www.pdatu.edu.ua – Офіційний веб-сайт ЗВО «Подільський державний університет».</p> <p>Освітньо-професійна програма «Садово-паркове господарство» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю НЗ Садово-паркове господарство.</p> <p>https://www.pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/opp/opp2025/opp-b-agro-4-forestry.pdf?v=03</p>